

Силабус навчальної дисципліни «Професійно-орієнтований переклад(французькоукраїнський вектор)»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація	014.023 Французька мова та зарубіжна література
Освітня програма	Французька мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	французька, українська
Семестр	II (другий)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Форма підсумкового контролю	Залік
Викладач	ПІБ: Філоненко Наталія Георгіївна Посада: завідувач кафедри італійської і французької філології та перекладу Київського національного лінгвістичного університету Вчене звання: доцент Науковий ступінь: доктор філологічних наук E-mail: nataliia.filonenko@knu.edu.ua
Анотація навчальної дисципліни	<p>Завданнями навчальної дисципліни є формування у студентів мовно-термінологічної та дослідницької компетентностей, поглиблення знання щодо фахової термінології, типових граматичних структур текстів різного професійного спрямування, досягнення високого професійного рівня перекладу різногалузевих текстів із застосуванням попереднього аналізу смислового значення повідомлення з метою відтворення його сенсу у зрозумілому та релевантному вигляді та його подальшої ретрансляції мовою перекладу.</p> <p>Предметом навчальної дисципліни є поглиблення практичних знань і умінь у царині перекладу та особливостей інтерпретації і перекладу текстів різного професійного спрямування з французької мови українською.</p> <p>Зміст навчальної дисципліни передбачає формування у студентів фахової перекладацької та професійно-орієнтованої міжкультурної комунікативної компетентності: формування мовно-комунікативної, мовно-термінологічної, дослідницької компетентностей студентів; формування у студентів практичних умінь для перекладу текстів різних жанрів; навичок знаходити і ефективно використовувати з різних джерел інформацію, необхідну для вирішення поставлених завдань, володіння культурою мислення, здатністю до аналізу, узагальнення інформації, постановці цілей і вибору шляхів їх досягнення.</p>

	Зміст навчальної дисципліни розкривається в одному змістовому модулі, що передбачає вивчення особливостей перекладу різногалузевих текстів у контексті міжкультурної комунікації.		
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)			Очна денна форма здобуття освіти
		лекції	
		семінарські заняття	-
		практичні заняття	30 год.
		консультації	-
		самостійна робота	60 год.
Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	<p>Для успішного опанування дисципліною магістранти повинні <i>знати</i> особливості системи мови, що вивчається (лексичні, граматичні, стилістичні) у професійному контексті на рівні, що є необхідними для перекладу текстів різних жанрів, мовні форми, властиві для офіційних та розмовних реєстрів академічного і професійного мовлення з урахуванням особливостей міжкультурної комунікації.</p> <p><i>Вміти</i> перекладати з французької мови на українську та з української мови на французьку суспільно-політичні тексти, публіцистичні тексти, рекламні тексти; застосовувати на практиці отримані знання в конкретних ситуаціях міжкультурної взаємодії, дотримуватись толерантного ставлення до інших культур та їх представників.</p> <p><i>Володіти практичними навичками</i> перекладацького аналізу та перекладу текстів різних стилів і жанрів, що містять культурно марковані одиниці, які пов'язані зі стратифікаційною та ситуативною варіативністю лексики а також із соціальною нормою перекладу.</p>		
Мета вивчення дисципліни	Підготовка спеціалістів із спеціалізованого перекладу різногалузевих текстів професійного спрямування, які належать до різних галузей діяльності людини, забезпечити знання у сфері відповідних терміносистем; закріпити навички та вміння укладання словників-госаріїв галузевих термінів, застосування основних лексичних та лексико-граматичних перекладацьких трансформацій з метою досягнення адекватності перекладу різногалузевих текстів професійного спрямування під час подальшої практичної перекладацької діяльності.		

Компетентності, які магістрант набуде в результаті навчання

-Соціально-особистісні компетентності:

- Здатність планувати діяльність і розподіляти в часі власні зусилля на самостійне виконання конкретних завдань;
- Здатність вдосконалювати відповідальність, дисциплінованість, стресостійкість.
- Здатність підтримувати самодисципліну, самокритичність, необхідні для професійної та наукової діяльності.

Предметні компетентності:

1. Знання і розуміння в предметній галузі:

- володіти проблематикою, термінологічним апаратом та методологією загальної теорії перекладу;
- знати способи досягнення еквівалентності при перекладі на лексичному, граматичному, стилістичному та прагматичному рівнях;
- знати та розуміти методологічне, організаційне та правове підґрунтя, необхідне для здійснення роботи перекладача, її презентації та захисту інтелектуальної власності на її результати;
- знати перекладацьку етику;
- знати прийоми, методи та стратегії здійснення послідовного перекладу;
- знати прийоми, методи та стратегії здійснення синхронного перекладу;
- знати принципи перекладацького скоропису;
- знати міжнародний етикет та правила поведінки перекладача у різних ситуаціях перекладу як то супровід туристів, забезпечення ділових переговорів та переговорів офіційних делегацій.

2. Когнітивні уміння і навички в предметній галузі:

- здатність чітко й виразно висловлювати думку, як усно так і на письмі;
- здатність розуміти на слух автентичні тексти французькою мовою;

- здатність логічно мислити та здійснювати самоаналіз;
- здатність швидко та ефективно здійснювати пошук термінів та перевіряти лінгвістичні та соціокультурні факти як мовою джерела, так і мовою перекладу;
- вміння аналізувати комунікативну ситуацію, автора тексту оригіналу та отримувача тексту перекладу як представників різних культур та вміння на основі такого аналізу організувати свою професійну діяльність;
- вміння збагачувати фонові знання і вдосконалювати набуті техніки перекладу;
- розвивати здатність планувати, організовувати, здійснювати та презентувати наукове теоретичне і прикладне дослідження в галузі філології та перекладознавства.

3. Практичні навички і творчі (складні уміння) у предметній галузі:

- вміння здійснювати перекладацький аналіз тексту та підготовку до перекладу, включаючи пошук інформації у довідковій та спеціальній літературі, а також у мережі Інтернет;
- здатність використовувати екстралінгвістичну інформацію для здійснення якісного перекладу;
- здатність виявляти жанрові, стильові, структурні й тематичні матричні складові тексту першотвору, що підлягають відтворенню при перекладі;
- вміння обирати адекватну перекладацьку стратегію перекладу та обґрунтовувати її;
- вміння застосовувати адекватні прийоми перекладу для досягнення еквівалентності тексту оригіналу та тексту перекладу лексичному, граматичному, стилістичному та прагматичному рівнях;
- володіти лексикою, необхідною для здійснення послідовного перекладу з французької мови українською та навпаки в межах тем, що вивчаються;
- володіти лексикою, необхідною для здійснення синхронного перекладу з французької мови українською та навпаки в межах тем, що вивчаються;
- вміння здійснювати послідовний переклад тексту з дотриманням норм лексичної еквівалентності, граматичної та стилістичної норм мови перекладу;
- вирішувати перекладацькі проблеми в процесі перекладу;
- здатність використовувати знання законів техніки мовлення: правильна постановка дихання, розвиток голосу, чітка та зрозуміла дикція, нормативна орфоепія;
- вміння працювати з перекладацьким обладнанням.

Результати навчання з дисципліни

Знати основні теоретичні положення лінгвістики та перекладознавства, які стосуються перекладу.

Знати професійну етику та моральний кодекс перекладача, критерії оцінки якості роботи перекладача та критерії оцінки якості перекладу в професійних сферах спілкування.

Знати методика універсального перекладацького скоропису та основні принципи здійснення скороченого запису лексем і синтаксем при перекладі текстів різної фахової спрямованості

Здатність спілкуватися українською та французькою мовами як усно, так і письмово у контексті міжкультурної комунікації.

Здатність аналізувати текст оригіналу, обґрунтовувати стандартні і нестандартні перекладацькі проблеми й обирати способи їхнього вирішення, що відповідають кожному конкретному акту комунікації.

Здатність використовувати методологічне, організаційне та правове підґрунтя, необхідне для здійснення роботи перекладача, її презентації та захисту інтелектуальної власності на її результати.

Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, самостійно здобувати, оцінювати та використовувати інформацію, володіти й оперувати інформаційними та комунікаційними технологіями відповідно до потреб перекладацької діяльності.

Тематичний план занять

Змістовий модуль 1. Професійно-орієнтований переклад як особливий вид міжкультурної комунікації

Тема 1. Професійна комунікація як сфера діяльності перекладача

Тема 2. Переклад і термінологія науково-технічного дискурсу

Тема 3. Переклад і термінологія юридичного і адміністративного дискурсу

Тема 4. Переклад і термінологія фінансово-економічного дискурсу

Тема 5. Переклад документації у бізнес-комунікації.

Система оцінювання результатів навчання

Методи навчання *Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:* аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення; метод інтерактивного (комунікативного) навчання; метод проблемного навчання; пояснювально-ілюстративний метод; частково-пошуковий метод; метод моделювання; метод навчання у співпраці; лінгвістичні методи (структурно-семантичний, лінгво-культурологічний, стилістичний, перекладацький аналіз тексту);

методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності (мозковий штурм, кейс-метод, вирішення проблем, open space, проведення дискусій з обговоренням перекладів)

Форми оцінювання

Метод письмового контролю (тести, модульна контрольна робота); метод усного контролю (індивідуальне і групове опитування); метод самоконтролю (експрес-контроль); проектна робота; індивідуальні завдання; підготовка презентацій; залік

Семестрове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни має таку структуру:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота.	25
2.	Самостійна навчальна робота.	25
3.	Модульна контрольна робота	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності та МКР студентів здійснюється в чотирибальній системі. Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за чотирибальною шкалою та за шкалою ЄКТС.

Контроль виконання аудиторної роботи здійснюється у вигляді опитування в усній формі, яке проводиться на кожному практичному занятті та включає в себе здійснення перекладу запропонованих текстів з французької мови на українську і навпаки з тематики, що вивчалась протягом курсу. Завдання самостійної роботи виконуються в письмовій формі. Однією з форм самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань з перекладу письмових текстів.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента

Теоретичне питання з тематики, що вивчалась протягом курсу

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад з/на французьку/українську мову запропонованого тексту українською/французькою мовою і демонструє високий рівень вмінь та практичних навичок перекладу (рівень достовірності 90-100%).
4 «добре»	Студент здійснює еквівалентний переклад з/на французьку/українську мову запропонованого тексту українською/французькою мовою. Рівень достовірності перекладу досягає 75%.
3 «задовільно»	Студент здійснює еквівалентний переклад з/на французьку/українську мову запропонованого тексту українською/французькою мовою. Рівень достовірності перекладу досягає 60%.
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь та навичок перекладу з/на французьку/українську мову запропонованого тексту українською/французькою мовою. Рівень достовірності перекладу нижче 60%.

Письмовий переклад текстів з французької мови на українську і навпаки з тематики, що вивчалась протягом курсу

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад з/на українську/французьку мову запропонованого тексту французькою/українською мовою і демонструє високий рівень вмінь та практичних навичок письмового перекладу (рівень достовірності 90-100%).
4 «добре»	Студент здійснює еквівалентний переклад з/на українську/французьку мову запропонованого тексту французькою/українською мовою. Рівень достовірності перекладу досягає 75%.
3 «задовільно»	Студент здійснює еквівалентний переклад з/на українську/французьку мову запропонованого тексту французькою/українською мовою. Рівень достовірності перекладу досягає 60%.
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь та навичок письмового перекладу з/на українську/французьку мову запропонованого тексту французькою/українською мовою. Рівень достовірності перекладу нижче 60%.

Модульна контрольна робота є письмовою, складається із практичних завдань, кожне з яких оцінюється певною кількістю балів. Отримані за кожне завдання модульної роботи бали трансформуються в загальну оцінку за модульну контрольну роботу за таблицею:

«відмінно»	50 – 41 балів
«добре»	40 – 31 балів
«задовільно»	30 – 21 балів
«незадовільно»	20 і менше балів
неявка на МКР	0 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Підсумкове оцінювання навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни здійснюється у формі заліку

Відмітка про залік у національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Політика курсу

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Студенти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою

навчальної дисципліни.

У разі неможливості відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, студенти складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Студенти погоджують цей графік із викладачем і завідувачем кафедри.

Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми терміни відпрацювання студентами денної форми здобуття освіти пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра італійської і французької філології та перекладу і доводить до відома студентів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання.

Під час роботи над письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема:

- використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень;
- видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту;
- несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми);
- фальсифікація результатів навчальної роботи.

Основні види відповідальності студентів за порушення академічної доброчесності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

Рекомендована література

Основна література:

1. Бондарчук Л.І. (2008). *Культура ділового мовлення: Навчальний посібник. 2-е видання доповнене і перероблене*. Житомир: ПП «Рута», в-во «Волинь».
2. Васенко Л.А., Дубічинський В.В., Кримець О.М. (2008). *Фахова українська мова: Навчальний посібник*. К.: Центр учбової літератури.
3. Шевчук С.В., Клименко І.В. (2010). *Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник*. К.: Алерта.
4. Гінзбург М.Д., Требульова І. О., Левіна С.Д. (2003). *Українська ділова мова: практичний посібник на щодень*. Харків: Торсінг.
5. Антонюк С.М., Бурковська Л.Д. (2008). *Переклад юридичної, економічної та соціально-політичної літератури*. Хмельницький: ХНУ.
6. Багмут Й.А. (2005). *Проблеми перекладу суспільно – політичної літератури українською мовою*. К.: НД.
7. Бондаренко Є.В. (2006). *Документація у зовнішній економіці: листування та контракти*. Х.: Торсінг Плюс.
8. Борисова Л.І. (2003). *Основні проблеми науково – технічного перекладу*.
9. Головін В.М. (2005). *Переклад економічної термінології*. К.: Наука.
10. Карабан В. (2002). *Переклад англійської наукової і технічної літератури*.
11. Коптілов В. В. (2003). *Теорія і практика перекладу*. К.: Юніверс.
12. Корунець І. В. (2001). *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник*. Вінниця: Нова Книга.
13. Марахова А.Ф. (1981). *Мова сучасних ділових документів*. К.: Наукова думка.
14. Назаров В. Ф. (1992). *Курс юридичного перекладу*. К.Нац. унів. ім.Т.Ш.
15. Нестеренко Н., Лисенко К. *Курс усного та письмового перекладу. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів*. Вінниця: Нова книга.

16. Паламар Л.М., Кацавець Г.М. (1995). *Мова ділових паперів*. К.: Либідь.
17. Плотницька І.М. (2008). *Ділова українська мова*. К.: Центр учбової літератури.
18. Сергєєва О. В. (2013). *Особливості перекладу економічних текстів. Тексти і завдання для розвитку навичок перекладу для студентів напряму підготовки «Філологія. Переклад»: метод. вказівки для студ. 5-го курсу*. Хмельницький : ХНУ. Режим доступу : <https://msn.tup.km.ua>.
19. Циткіна Ф.О. (2003). *Термінологія й переклад*. Львів: ВЛП.
20. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Пенькова І.О., Ярошук І.П. (2006). *Переклад англomовної економічної літератури. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти*. Вінниця: Нова Книга.

Додаткова література:

1. Зарицький М. С. (2004). *Переклад: створення та редагування*. К.: Парламентське вид-во.
2. Караванський С. (2009). *Секрети української мови. 2-ге розширене вид.* Львів: БаК.

Додаткові ресурси

Додаткові ресурси

Бібліотеки

1. www.nbuv.gov.ua
2. www.numeriques.cfwb.be
3. ec.europa.eu/libraries/index_fr.htm
4. www.bnf.fr
5. www.bibliotheque.sorbonne.fr/sid
6. www.bibliotheque.sorbonne.fr/biu/spip.php?
7. www.bibliotheque.sorbonne.fr
8. www.dbu.univ-paris3.fr
9. bibliotheque.isit-paris.fr/
10. www.u-grenoble3.fr
11. www.bu.u-picardie.fr
12. www.biu-montpellier.fr
13. www.bnu.fr
14. www.sicd.u-strasbg.fr/bibs/
15. www.ville-ge.ch/bge
16. www.bib.umontreal.ca
17. www.bib.ulb.ac.be